

<https://doi.org/10.70728/c.series.ped.v08.i09.030>

TEXNIK IJODKORLIKNING PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI

Xayitov Jonibek Xolboboyevich

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Texnologik ta'lim kafedrası katta o'qituvchisi,

p.f.f.d (PhD).

Shahrisabz, O'zbekiston

E-mail: xayitovjonibek77@gmail.com

Tel: + 998 93 891 85 11

Annotatsiya. Mazkur maqolada texnik ijodkorlikning pedagogik va psixologik xususiyatlari, uning o'quvchilarning intellektual salohiyati, ijodiy fikrlashi va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishdagi ahamiyati yoritilgan. Texnik ijodkorlik jarayonida o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, muammoli vaziyatlarni tahlil qilish, yangicha yechimlar izlash, konstruktiv va texnik tafakkurini shakllantirish masalalari tahlil etilgan. Shuningdek, texnik ijodkorlikni rivojlantirishda pedagogik shart-sharoitlar, ta'lim metodlari va psixologik omillarning o'rnini ochib berilgan. Maqolada o'quvchilarning qiziqishi, motivatsiyasi, qobiliyati va individual-psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda texnik ijodkorlik faoliyatini tashkil etishning samarali jihatlari ko'rsatib berilgan. Texnik ijodkorlikni ta'lim jarayoniga izchil tatbiq etish o'quvchilarda ijodkorlik, tashabbuskorlik, mustaqillik va muhandislik tafakkurini rivojlantirishga xizmat qilishi asoslangan.

Kalit so'zlar: texnik ijodkorlik, ijodiy fikrlash, pedagogik jarayon, psixologik xususiyatlar, texnik tafakkur, ijodiy qobiliyat, motivatsiya, mustaqil fikrlash, konstruktiv faoliyat, innovatsion ta'lim.

Аннотация. В данной статье освещаются педагогические и психологические особенности технического творчества, его значение в развитии интеллектуального потенциала, творческого мышления и практических навыков учащихся. Анализируются вопросы развития самостоятельного мышления учащихся в процессе технического творчества, умения анализировать проблемные ситуации, поиска новых решений, а также формирования конструктивного и технического мышления. Кроме того, раскрывается роль педагогических условий, образовательных методов и психологических факторов в развитии технического творчества. В статье представлены эффективные аспекты организации деятельности по техническому творчеству с учетом интересов, мотивации, способностей и индивидуально-психологических особенностей учащихся. Обосновано, что последовательное

внедрение технического творчества в образовательный процесс способствует развитию у учащихся творческих способностей, инициативности, самостоятельности и инженерного мышления.

Ключевые слова: техническое творчество, творческое мышление, педагогический процесс, психологические особенности, техническое мышление, творческие способности, мотивация, самостоятельное мышление, конструктивная деятельность, инновационное образование.

Abstract. This article examines the pedagogical and psychological characteristics of technical creativity and its significance in developing students' intellectual potential, creative thinking, and practical skills. It analyzes the development of students' independent thinking in the process of technical creativity, their ability to analyze problematic situations, seek innovative solutions, and develop constructive and technical thinking. Furthermore, the article highlights the role of pedagogical conditions, teaching methods, and psychological factors in fostering technical creativity. Effective approaches to organizing technical creativity activities are presented, taking into account students' interests, motivation, abilities, and individual psychological characteristics. The article substantiates that the systematic integration of technical creativity into the educational process contributes to the development of students' creativity, initiative, independence, and engineering thinking.

Keywords: technical creativity, creative thinking, pedagogical process, psychological characteristics, technical thinking, creative abilities, motivation, independent thinking, constructive activity, innovative education.

Kirish (Introduction) Bugungi kunda ta'lim tizimida o'quvchilarning nafaqat nazariy bilimlarini, balki ularning ijodiy, texnik va amaliy qobiliyatlarini rivojlantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Ayniqsa, zamonaviy texnologiyalarning jadal rivojlanishi, ishlab chiqarish jarayonlarining takomillashuvi va innovatsion yondashuvlarga bo'lgan ehtiyoj yosh avlodda texnik ijodkorlik kompetensiyalarini shakllantirishni taqozo etmoqda. Texnik ijodkorlik o'quvchilarning mavjud bilim va ko'nikmalaridan foydalangan holda yangi texnik g'oyalar, qurilmalar, modellar va amaliy yechimlarni yaratishga yo'naltirilgan ijodiy faoliyatidir. Texnik ijodkorlik jarayonida shaxsning mustaqil fikrlashi, muammoli vaziyatlarni aniqlashi va tahlil qilishi, muqobil yechimlarni izlab topishi hamda o'z g'oyalarini amaliyotga tatbiq etishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtayi nazardan, texnik ijodkorlikni rivojlantirish faqatgina texnik bilimlarni egallash bilan cheklanmay, balki o'quvchilarning psixologik xususiyatlari, qiziqishlari, ehtiyojlari, motivatsiyasi va ijodiy qobiliyatlarini hisobga olishni ham talab etadi[1].

Pedagogik jihatdan texnik ijodkorlik o'quvchilarni faol ta'lim jarayoniga jalb etish, ularda mustaqillik, tashabbuskorlik, mas'uliyat va ijodiy yondashuvni shakllantirishga xizmat qiladi. Bunda muammoli ta'lim, loyiha metodi, amaliy mashg'ulotlar, konstruktorlik topshiriqlari va innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish samarali natija beradi. Psixologik nuqtayi nazardan esa texnik ijodkorlik o'quvchilarning tafakkuri, tasavvuri, diqqat, xotira, idrok va ijodiy qobiliyatlarining rivojlanishi bilan chambarchas bog'liq[2].

Shu sababli texnik ijodkorlikning pedagogik va psixologik xususiyatlarini o‘rganish zamonaviy ta’limning dolzarb yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur maqolada texnik ijodkorlikning mazmun-mohiyati, uni rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari hamda o‘quvchilarning ijodiy faoliyatiga ta’sir etuvchi psixologik omillar tahlil qilinadi.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili (Literature review) Texnik ijodkorlik masalasi pedagogika, psixologiya, mehnat ta’limi, muhandislik pedagogikasi hamda kasb-hunar ta’limi yo‘nalishlarida tadqiq etilgan muhim ilmiy-pedagogik muammolardan biridir. Mazkur yo‘nalishdagi ilmiy izlanishlarda o‘quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish, texnik tafakkurini shakllantirish, mustaqil faoliyatini tashkil etish va innovatsion yondashuvlardan foydalanish masalalariga alohida e’tibor qaratilgan[3]. Psixologik tadqiqotlarda ijodkorlik shaxsning mavjud bilim va tajribasi asosida yangi g‘oya va yechimlarni yaratish qobiliyati sifatida talqin qilinadi. L.S. Vigotskiy, S.L. Rubinshteyn, A.N. Leontev kabi olimlarning ilmiy qarashlarida shaxsning rivojlanishi faoliyat bilan uzviy bog‘liqligi ta’kidlangan. Ushbu yondashuv texnik ijodkorlik jarayonida o‘quvchining faol ishtiroki, mustaqil fikrlashi va amaliy faoliyati ijodiy qobiliyatlarning rivojlanishiga xizmat qilishini ko‘rsatadi[4].

J.P. Guilford tomonidan ilgari surilgan divergent tafakkur nazariyasida ijodiy fikrlashning asosiy ko‘rsatkichlari sifatida fikrlarning ko‘pligi, moslashuvchanligi, o‘ziga xosligi va takomillashtirilishi qayd etiladi. E.P. Torrens tadqiqotlarida esa ijodkorlikni rivojlantirishda muammoli vaziyatlar, erkin fikrlash va yangi g‘oyalarni ilgari surish uchun qulay psixologik muhit yaratish muhimligi asoslangan. Mazkur ilmiy qarashlar texnik ijodkorlik faoliyatida o‘quvchilarga bir xil topshiriqning turli xil yechimlarini izlash imkoniyatini berish zarurligini ko‘rsatadi. Pedagogik tadqiqotlarda texnik ijodkorlikni shakllantirishning samarali vositalari sifatida amaliy mashg‘ulotlar, konstruktorlik topshiriqlari, modellashtirish, loyihalash, muammoli ta’lim va loyiha faoliyatidan foydalanish tavsiya etiladi. Bunday metodlar o‘quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan bog‘lash, texnik obyektlarning tuzilishi va ishlash prinsiplarini chuqurroq anglash hamda mustaqil ravishda yangi yechimlar ishlab chiqishiga imkon beradi[5]. Mahalliy pedagogik tadqiqotlarda ham o‘quvchilarning kasbiy va texnik kompetensiyalarini shakllantirish, texnologik ta’lim samaradorligini oshirish hamda ta’lim jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish masalalari keng yoritilgan. Ushbu tadqiqotlar texnik ijodkorlikni rivojlantirishda o‘quvchilarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olish, ularning qiziqishlarini qo‘llab-quvvatlash hamda amaliy-ijodiy topshiriqlarni tizimli ravishda tashkil etish zarurligini ko‘rsatadi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, texnik ijodkorlikning pedagogik va psixologik jihatlari o‘zaro chambarchas bog‘liq. Pedagogik shart-sharoitlar o‘quvchining ijodiy faoliyatini tashkil etish va yo‘naltirishga xizmat qilsa, psixologik omillar uning ijodiy fikrlashi, motivatsiyasi, qiziqishi va yangi g‘oyalarni yaratish qobiliyatini belgilaydi. Shu bilan birga, mavjud tadqiqotlarda texnik ijodkorlikni rivojlantirishning pedagogik va psixologik mexanizmlarini yagona tizim sifatida o‘rganish, individual yondashuvni kuchaytirish hamda raqamli va innovatsion texnologiyalardan foydalanish masalalarini yanada chuqur tadqiq etish zarurati mavjud. Shundan kelib chiqib, texnik ijodkorlikni

rivojlantirishga qaratilgan ta’lim jarayonini o‘quvchilarning ijodiy imkoniyatlari, psixologik xususiyatlari va amaliy ehtiyojlari asosida tashkil etish zamonaviy pedagogikaning muhim vazifalaridan biri sifatida namoyon bo‘ladi.

Tadqiqot metodologiyasi (Research Methodology) Mazkur tadqiqotda texnik ijodkorlikning pedagogik va psixologik xususiyatlarini o‘rganish hamda uning o‘quvchilar ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishdagi ahamiyatini aniqlashga yo‘naltirilgan metodologik yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini shaxsga yo‘naltirilgan, faoliyatga asoslangan, kompetensiyaviy va tizimli yondashuvlar tashkil etadi. Ushbu yondashuvlar texnik ijodkorlikni o‘quvchining bilim, ko‘nikma, qobiliyat va individual-psixologik xususiyatlari bilan uzviy bog‘liq holda o‘rganish imkonini beradi. Tadqiqot jarayonida nazariy va empirik metodlardan foydalanildi[6]. Nazariy metodlar sifatida mavzuga oid ilmiy-pedagogik, psixologik va metodik adabiyotlarni o‘rganish, tahlil qilish, taqqoslash, umumlashtirish va tizimlashtirish usullaridan foydalanildi. Bu orqali texnik ijodkorlik tushunchasining mazmuni, uning pedagogik va psixologik xususiyatlari hamda rivojlantirish omillari aniqlandi.

Empirik tadqiqot metodlari sifatida kuzatish, suhbat, so‘rovnoma, pedagogik tahlil va amaliy topshiriqlardan foydalanish nazarda tutildi. Kuzatish metodi yordamida o‘quvchilarning texnik ijodkorlik faoliyatidagi faolligi, mustaqilligi, tashabbuskorligi va muammoli vaziyatlarga munosabati o‘rganildi. Suhbat va so‘rovnoma orqali o‘quvchilarning texnik faoliyatga bo‘lgan qiziqishi, motivatsiyasi va ijodiy faoliyatga munosabati aniqlandi[7]. Texnik ijodkorlik darajasini baholashda o‘quvchilarning muammoni aniqlash, mustaqil g‘oya ilgari surish, muqobil yechimlarni ishlab chiqish, texnik obyektlarni loyihalash va amaliy natijaga erishish qobiliyatlariga e’tibor qaratildi. Amaliy topshiriqlar orqali o‘quvchilarning nazariy bilimlarni amaliyotda qo‘llash, konstruktiv fikrlash va yangi texnik yechimlarni ishlab chiqish imkoniyatlari baholandi. Tadqiqotda olingan ma’lumotlarni tahlil qilishda qiyosiy tahlil, sifat va miqdoriy tahlil, umumlashtirish hamda natijalarni tizimlashtirish metodlaridan foydalanildi.

Olingan natijalar asosida texnik ijodkorlikni rivojlantirishga ta’sir etuvchi pedagogik va psixologik omillar aniqlandi hamda ta’lim jarayonini takomillashtirish bo‘yicha xulosalar shakllantirildi[8]. Tadqiqot metodologiyasining asosiy tamoyili o‘quvchini texnik ijodkorlik jarayonining faol subyekti sifatida qarashdan iborat bo‘ldi. Bunda o‘quvchilarning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olish, ijodiy tashabbusini qo‘llab-quvvatlash, mustaqil fikrlashiga sharoit yaratish va amaliy faoliyat bilan nazariy bilimlarni uyg‘unlashtirishga alohida e’tibor berildi. Mazkur metodologik yondashuv texnik ijodkorlikning pedagogik va psixologik imkoniyatlarini kompleks ravishda o‘rganishga xizmat qiladi.

Tahlil va natijalar (Analysis and results) Tadqiqot jarayonida texnik ijodkorlikning o‘quvchilarning bilish faoliyati, ijodiy tafakkuri va amaliy ko‘nikmalarini rivojlantirishdagi o‘rni tahlil qilindi. O‘rganishlar shuni ko‘rsatdiki, texnik ijodkorlikka yo‘naltirilgan topshiriqlar o‘quvchilarning dars jarayonidagi faolligini oshirish, mustaqil fikrlash va muammoli vaziyatlarga ijodiy yondashish ko‘nikmalarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Tahlil natijalariga ko‘ra, o‘quvchilarga tayyor yechimni taqdim etishdan ko‘ra, muammoni mustaqil aniqlash va uning yechimini izlash imkoniyatini berish ularning

ijodiy faolligini sezilarli darajada kuchaytiradi. Ayniqsa, modellashtirish, loyihalash, konstruktorlik va amaliy topshiriqlar o‘quvchilarda texnik tafakkur hamda fazoviy tasavvurni rivojlantirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Texnik ijodkorlik jarayonida o‘quvchilarning mustaqillik, tashabbuskorlik, qiziquvchanlik, muammoni hal qilish va yangicha fikr yuritish kabi sifatleri namoyon bo‘lishi kuzatildi[9]. Bir xil texnik muammoning bir nechta yechimini izlashga yo‘naltirilgan topshiriqlar o‘quvchilarning divergent tafakkurini rivojlantirib, ularda noodatiy va original g‘oyalarni ilgari surish imkoniyatini kengaytiradi.

Tadqiqot davomida texnik ijodkorlikning samaradorligiga ta’sir qiluvchi asosiy pedagogik omillar sifatida ijodiy muhitni shakllantirish, o‘quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish, amaliy mashg‘ulotlarni ko‘paytirish, muammoli ta’limdan foydalanish va o‘qituvchining rag‘batlantiruvchi faoliyati aniqlandi. O‘qituvchining vazifasi faqat bilim berish bilan chegaralanmasdan, balki o‘quvchini mustaqil izlanishga yo‘naltirish, uning g‘oyalarini qo‘llab-quvvatlash va xatolarini yangi yechimlarni izlash imkoniyati sifatida ko‘rsatishdan iborat bo‘lishi lozim. Psixologik jihatdan tahlil qilinganda, o‘quvchilarning texnik ijodkorlikdagi muvaffaqiyati ularning qiziqishi va ichki motivatsiyasi bilan bevosita bog‘liqligi aniqlandi. O‘quvchi o‘z faoliyatining amaliy natijasini ko‘rganida, masalan, model, mexanizm yoki texnik qurilma yaratganida, uning o‘ziga bo‘lgan ishonchi va keyingi ijodiy faoliyatga bo‘lgan motivatsiyasi ortadi. Shu sababli texnik ijodkorlik mashg‘ulotlarida natijaga yo‘naltirilgan, ammo ijodiy erkinlikni cheklamaydigan topshiriqlardan foydalanish maqsadga muvofiq.

Tahlil natijalari texnik ijodkorlikni rivojlantirishda loyiha metodi, muammoli ta’lim, modellashtirish, konstruktorlik faoliyati va zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish samarali ekanligini ko‘rsatdi. Mazkur metodlar o‘quvchilarning nazariy bilimlarini amaliy faoliyat bilan bog‘lash, texnik obyektlarning ishlash prinsiplarini tushunish va mustaqil ravishda yangi yechimlar ishlab chiqishiga imkon beradi[10]. Umuman olganda, tadqiqot natijalari texnik ijodkorlikni ta’lim jarayoniga tizimli ravishda joriy etish o‘quvchilarning ijodiy va texnik tafakkuri, mustaqil fikrlashi, amaliy ko‘nikmalari hamda innovatsion faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirishga xizmat qilishini ko‘rsatdi. Shu bilan birga, yuqori samaraga erishish uchun texnik ijodkorlik faoliyatini o‘quvchilarning yosh, individual-psixologik xususiyatlari va qiziqishlariga mos ravishda tashkil etish muhim hisoblanadi.

Xulosa va takliflar (Conclusion/Recommendations) Olib borilgan tahlillar natijasida texnik ijodkorlik o‘quvchilarning intellektual, amaliy va ijodiy salohiyatini rivojlantirishning muhim vositalaridan biri ekanligi aniqlandi. Texnik ijodkorlik jarayonida o‘quvchilarning mustaqil fikrlashi, muammoli vaziyatlarni tahlil qilishi, yangi g‘oyalarni ilgari surishi va ularni amaliyotda sinab ko‘rish uchun keng imkoniyatlar yaratiladi. Bu jarayon o‘quvchilarda texnik tafakkur, fazoviy tasavvur, konstruktiv qobiliyat va ijodiy yondashuvning shakllanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Texnik ijodkorlikning samaradorligi, avvalo, ta’lim jarayonining qanday tashkil etilishiga bog‘liq[11]. O‘quvchilarga tayyor bilim va yechimlarni berish bilan bir qatorda, ularni mustaqil izlanishga, tajriba o‘tkazishga, loyihalashga va muqobil yechimlarni topishga yo‘naltirish muhimdir.

Shuningdek, o‘quvchilarning yosh va individual-psixologik xususiyatlarini hisobga olish ularning ijodiy imkoniyatlarini to‘liq namoyon etishiga xizmat qiladi. Texnik ijodkorlikning pedagogik va psixologik jihatlari o‘zaro chambarchas bog‘liq bo‘lib, ta‘lim jarayonida ijodiy muhitni yaratish, o‘quvchilarning qiziqishi va motivatsiyasini oshirish, ularning tashabbuslarini qo‘llab-quvvatlash muhim ahamiyatga ega. Shunday qilib, texnik ijodkorlikni ta‘lim jarayoniga tizimli va maqsadli ravishda joriy etish zamonaviy, ijodkor, mustaqil fikrlaydigan va innovatsion faoliyatga tayyor shaxsni shakllantirishning samarali omili hisoblanadi.

Takliflar

Tadqiqot natijalariga asoslanib quyidagi takliflar ilgari suriladi:

- Ta‘lim jarayonida texnik ijodkorlikka yo‘naltirilgan amaliy va ijodiy topshiriqlarni muntazam ravishda qo‘llash.
- O‘quvchilarning mustaqil fikrlashi va muammoga turli xil yechimlar topish qobiliyatini rivojlantirish uchun muammoli va loyiha asosida o‘qitish metodlaridan keng foydalanish.
- Texnik ijodkorlik mashg‘ulotlarida modellashtirish, konstruktorlik, loyihalash va tajriba-sinov faoliyatlarini kuchaytirish.
- O‘quvchilarning individual qobiliyati, qiziqishi va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda differensial va individual yondashuvni amalga oshirish.
- Texnik ijodkorlikni rivojlantirishda raqamli texnologiyalar, zamonaviy dasturlar va innovatsion ta‘lim vositalaridan samarali foydalanish.
- O‘quvchilarning ijodiy g‘oyalarini rag‘batlantirish, ularning muvaffaqiyatlarini e‘tirof etish orqali ichki motivatsiya va o‘ziga bo‘lgan ishonchni oshirish.
- O‘qituvchilar uchun texnik ijodkorlikni rivojlantirish metodikasiga oid maxsus metodik tavsiyalar va amaliy qo‘llanmalar ishlab chiqish.
- O‘quvchilarning texnik loyihalarini amaliyotga tatbiq etish maqsadida ko‘rik-tanlovlar, ko‘rgazmalar, to‘garaklar va loyiha musobaqalarini muntazam tashkil etish.

Mazkur takliflarning amaliyotga joriy etilishi o‘quvchilarning texnik ijodkorlik qobiliyatlarini rivojlantirish, ta‘lim sifatini oshirish hamda kelajakda innovatsion va texnik sohalarga qiziqadigan malakali yoshlarni tayyorlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati (References)

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob halqimiz bilan birga quramiz. “O‘zbekiston” 2017.
2. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. “O‘zbekiston” 2016.
3. Sharipov Sh.S., Qo‘ysinov O.A. va boshqalar. *Texnologiya fanini o‘qitish va psixologik xizmatni tashkil etishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish*. – Toshkent: “Muhammad poligraf” MCHJ, 2017.
4. Xayitov J. *Bo‘ljak texnologiya fani o‘qituvchilarini kreativlikni raqamli texnologiyalar orqali rivojlantirish* / UzMU Xabarlar, 2025.

5. Xayitov, J.X. *Bo‘lajak texnologiya fani o‘qituvchilarini kreativligini shakllantirish texnologiyasi*. – ilmiy maqola (PDF).
6. Xayitov J.X. Bo‘lajak texnologiya fani o‘qituvchilarida kreativlik qobiliyatlarini rivojlantirish texnologiyasi // *Ilm sarchashmalari*. – Urganch, 3/2022. –B. 78-81. (13.00.00: №31).
7. Xayitov J.X, Mardonov R.B, Fayziyeva Z.S “Texnologik ta’limning prognostikasi”. Uslubiy qo‘llanma. “Ta’lim innovatsiyalari” nashriyoti, 2025.-146b.
8. Xayitov J.X “Xalqaro tadqiqotlar va ta’limda innovatsion texnologiyalar”. Darslik.-T. “Ta’lim innovatsiyalari” nashriyoti, 2026.-228b.
9. Xayitov J.X “Axborot texnologiyalarini qo‘llash orqali, texnologiya fani o‘qituvchilarining kompetentligini rivojlantirish”. Monografiya.-T. “PUBLISHING HIGH FUTURE” OK nashriyoti, 2025.-112b.
10. Xayitov J.X, Ro‘ziqulov D.I, Ulashova M.N “Texnik ijodkorlik va konstruksiyalash”. Uslubiy qo‘llanma. Qarshi-“Ilm-fan-Ma’naviyat” nashriyoti, 2025.-126b.
11. Xayitov J.X Texnologik ta’lim praktikumi darslarida talabalarning kreativlik sifatlarini rivojlantirish tamoyillari va kreativlik sifatlarining tavsifi // *Respublika janubida elektr energetika sohasining rivojlanish istiqbollari*. Mavzusida xalqaro ilmiy-texnik anjuman. Termiz, 2022. -B. 389-392.
12. Xabibullayev A., Qodirova N. (2023). "Raqamli ta’lim vositalaridan samarali foydalanish bo‘yicha metodik qo‘llanma".
13. Xayitov J.X. “Bo‘lajak texnologiya fani o‘qituvchilarining kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish” nomli monografiya “IMPRESS MEDIA” MCHJ NMIU bosmaxonasida chop etildi. UO‘K: 373.1:745 KBK 74.204 37.27 ISBN 978-9943-7244-9-5.
14. Xayitov J.X. Media savodxonlik va axborot madaniyati Fanidan (ma’ruza mashg‘uloti mavzulari uchun) O‘quv qo‘llanma Media savodxonlik va axborot madaniyati. O‘quv qo‘llanma. Toshkent: “PUBLISHING HIGH FUTURE” OK nashriyoti, 2024. – 126 b ISBN: 978-9910-725-23-4.
15. Xayitov J.X. Bo‘lajak pedagoglarda internet, virtual axborot madaniyatini shakllantirish “Pedagogik mahorat” Ilmiy-nazariy va metodik jurnal 4-son (2024-yil, aprel) ISSN 2181-6883.
16. Xayitov, J.X. *Bo‘lajak o‘qituvchilarning kreativ qobiliyatlarini rivojlantirish bosqichlari*. MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI JURNALI, 2025. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17457713>
17. Xayitov, J.X. *Bo‘lajak texnologiya fani o‘qituvchilarini kreativligini shakllantirish jarayoni* (ilmiy maqola). Ta’lim va innovatsion tadqiqotlar, 2021.